

Nr 4.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av § 4 regeringsformen.

Uti en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 1, av herrar *Nerman* och *Ström* hemställes, att riksdagen såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling ville antaga följande såsom »föreslagen lydelse» betecknade ändring av § 4 regeringsformen:

F ö r s l a g

till

ändrad lydelse av § 4 regeringsformen.

(Gällande lydelse)

Konungen äger att allena styra riket på det sätt, denna regeringsform föreskriver; inhämtade dock, i de fall, här nedanför stadgas, underrättelse och råd av ett statsråd, vartill Konungen kallar och utnämner kunnige, erfarne, redlige och allmänt aktade, infödde svenske medborgare *av den rena evangeliska läran*. Ej må de, som äro i rätt upp- och nedstigande skyldskap, ej heller syskon eller äkta makar på en gång vara ledamöter av statsrådet.

(Föreslagen lydelse)

Konungen äger att allena styra riket på det sätt, denna regeringsform föreskriver; inhämtade dock, i de fall, här nedanför stadgas, underrättelse och råd av ett statsråd, vartill Konungen kallar och utnämner kunnige, erfarne, redlige och allmänt aktade, infödde svenske medborgare. Ej må de, som äro i rätt upp- och nedstigande skyldskap, ej heller syskon eller äkta makar, på en gång vara ledamöter av statsrådet.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Spörsmålet om statsrådets bekännelse till den rena evangeliska läran har tidigare varit föremål för riksdagens uppmärksamhet.

Sålunda uttalade konstitutionsutskottet år 1913 i anledning av väckta motioner i sitt av riksdagen godkända utlåtande, nr 26, att det ur principiell synpunkt näppeligen läte försvara sig att för statsrådsämbetena fasthålla vid en fordran, som eljest i stort sett övergivits. En förändring av § 4 krävde emellertid enligt utskottet att hänsyn toges till bestämmelserna i §§ 28 och 39—43 regeringsformen. Enahanda synpunkter anfördes av konstitutionsutskottet (utl. nr 7) vid 1918 års riksdag i anledning av väckt motion om ändring av §§ 4 och 28 regeringsformen.

I betänkande avgivet av 1925 års religionsfrihetssakkunniga (SOU 1927: 13) föreslogs, att bestämmelsen i § 4 regeringsformen om statsråds bekännelse till den rena evangeliska läran skulle utgå, samtidigt som till § 28 skulle föras ett stadgande, att chef för statsdepartement, till vilket kyrkolagsärendena, kyrkoärendena eller ärendena angående religionsundervisningen i skolorna höra skulle vara medlem av svenska kyrkan. Betänkandet föranledde icke någon lagstiftningsåtgärd.

År 1943 tillkallade Kungl. Maj:t den s. k. dissenterlagskommittén, i vars direktiv uttryckligen ingick att upptaga även nu förevarande spörsmål. Enligt vad utskottet inhämtat har också frågan om statsrådets bekännelse till den rena evangeliska läran varit föremål för omprövning inom kommittén, vars betänkande kan förväntas under innevarande år.

Med hänsyn till nu anförda förhållande saknar utskottet anledning tillstyrka en grundlagsändring i motionens syfte och hemställer alltså,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 februari 1948.

På konstitutionsutskottets vägnar:

JONES ERIK ANDERSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Jones Erik Andersson, Gottfrid Karlsson, Ström*, Karl August Johanson, Elmgren, Mattsson, Lindén*, Gustavson, Arrhén och Holmbäck*; samt

från andra kammaren: herrar Hallén*, Thorell, Pettersson i Norregård, Nordström i Torsby*, Nolin*, Norén, Jonsson i Haverö*, Johnsson i Stockholm, Dickson* och fru Svedberg.

* Ej närvarande vid justeringen.